

Tema: Spolno aktivno življenje dijakov SZKŠ

Raziskovalna naloga pri predmetu Vzgoja za zdravje in
socialna medicina s statistiko

Mentorica:

Kazalo

1. Uvod.....	1
2. Tema.....	2
3. Statistični prikazi.....	3
.....	4
.....	5
.....	6
.....	7
.....	8
.....	9
.....	10
4. Zaključek.....	11
5. Lastno mnenje.....	12

1. Uvod

Ob vstopu v puberteto se najstnik znajde pred številnimi vprašanji. In skorajda ni mladostnika, ki se ne bi spraševal, kaj pomeni spolnost. Le malo pa je takšnih, ki si to upajo vprašati naglas. Mladim pri iskanju

odgovorov lahko pomaga literatura, starši in zaposleni v šoli, kjer mladi preživijo precejšen del dneva. Da bi pa ti odgovori bili čim bolj zanesljivejši in da bi odrasli vedeli o čem in na kakšen način se naj pogovorijo z otrokom, sva izdelale anketo, ki je lahko v precejšni meri v pomoč pri razlagi otrokom, saj je kazalo za starše in učitelje, ki se želijo tega predavanja pri otroku lotiti, čim bolj otroku razumevajoče. In če si boste ogledali grafe, boste takoj ugotovili, kje si še mora mladostnik izpopolniti svoje znanje. Zato priporočam, da si vsak pri svojem otroku naredi neko vrsto ankete, lahko je to ustna ali pisna tako kot tale namenjena 2. letnikom SZKŠ, da ugotovite ali je dovolj obveščen o zaščiti pred nosečnostjo in spolno prenosljivimi okužbami.

Menim da, vzgoja za zdravo spolnost pomaga oblikovati zdrava prepričanja, ki jih mladi potrebujejo, da lahko ozaveščeno in odgovorno odločajo o svojem spolnem življenju.

Poleg tega pomembno pripomore k odložitvi spolnega odnosa na poznejši čas ter motivira mlade za uporabo zaščite pred nosečnostjo in spolno prenosljivimi okužbami.

2.TEMA: Spolno aktivno življenje dijakov SZKŠ

STATISTIČNA ENOTA: 2. d in 2. c letnik SZKŠ

VARIABLE:

- začetek spolne aktivnosti
- spolno prenosljive bolezni
- znanje o zaščiti pred nosečnostjo in spolno prenosljivimi boleznimi

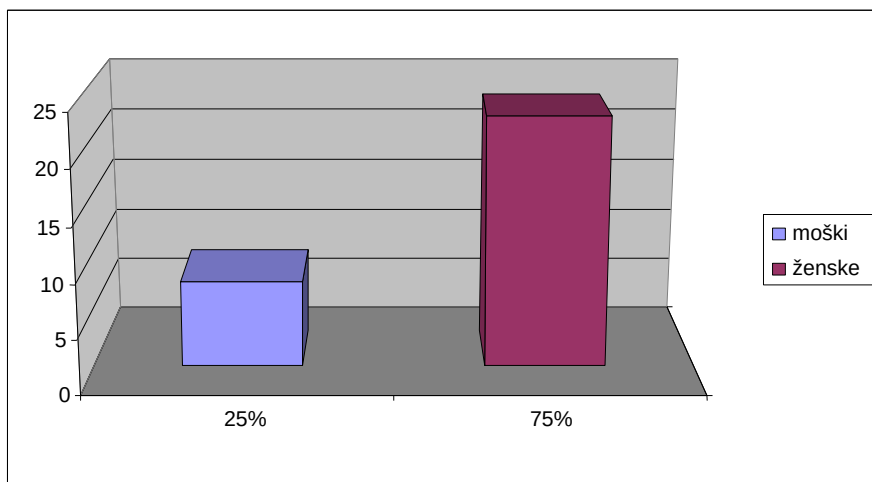
HIPOTEZA:

- Na SZKŠ v 2. letnikih še ni $\frac{1}{4}$ imela spolnih odnosov
- Ali so pravilno obveščeni o varni spolnosti in prenosljivih boleznih?

ČAS IN KRAJ: marec 2010, SZKŠ Maribor.

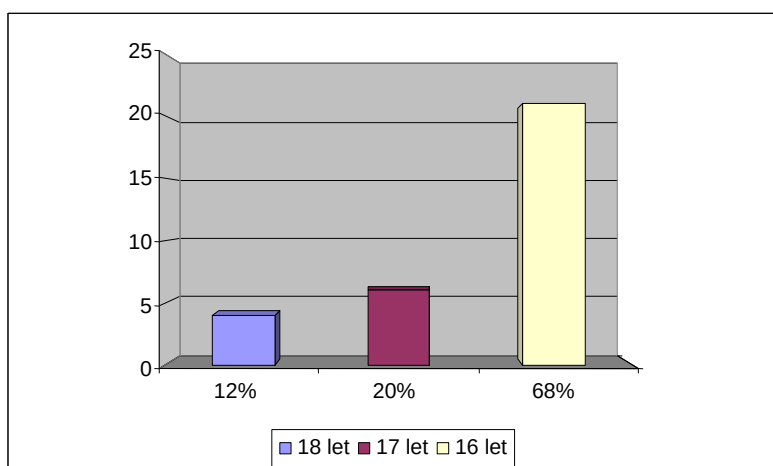
3. Statistični prikazi

Graf št.: 1 : prikazuje primerjavo števila anketirancev na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli, po spolu:

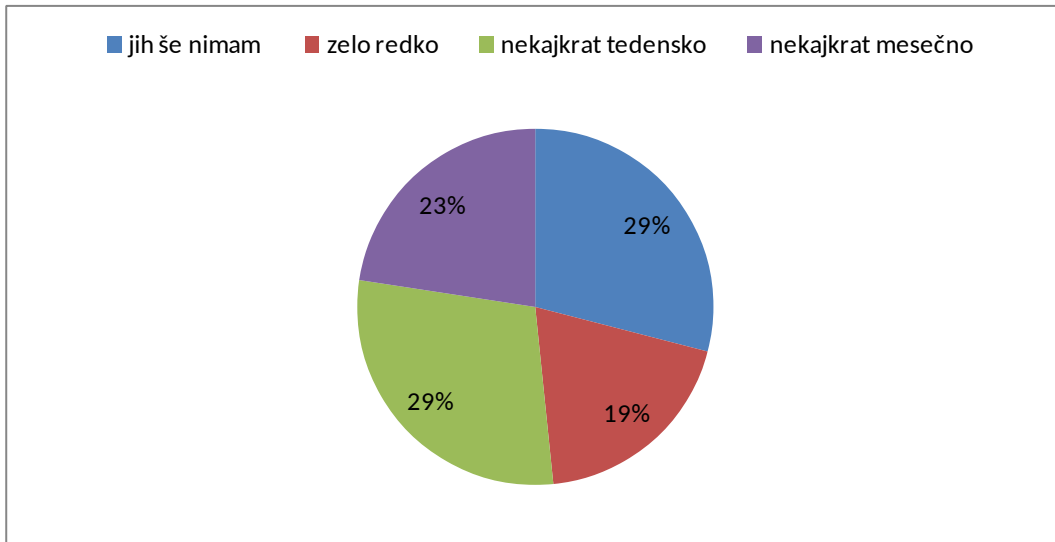
Razlaga grafa: Graf prikazuje število anketirancev po spolu. In sicer je več kot polovica, to je 75% žensk in 25% moških bilo udeleženi v raziskavi o spolno aktivnem življenju dijakov SZKŠ.

Graf št.:2 : Prikazuje primerjavo števila anketirancev na Srednji zdravstveni in kozmetični šoli, po starosti:

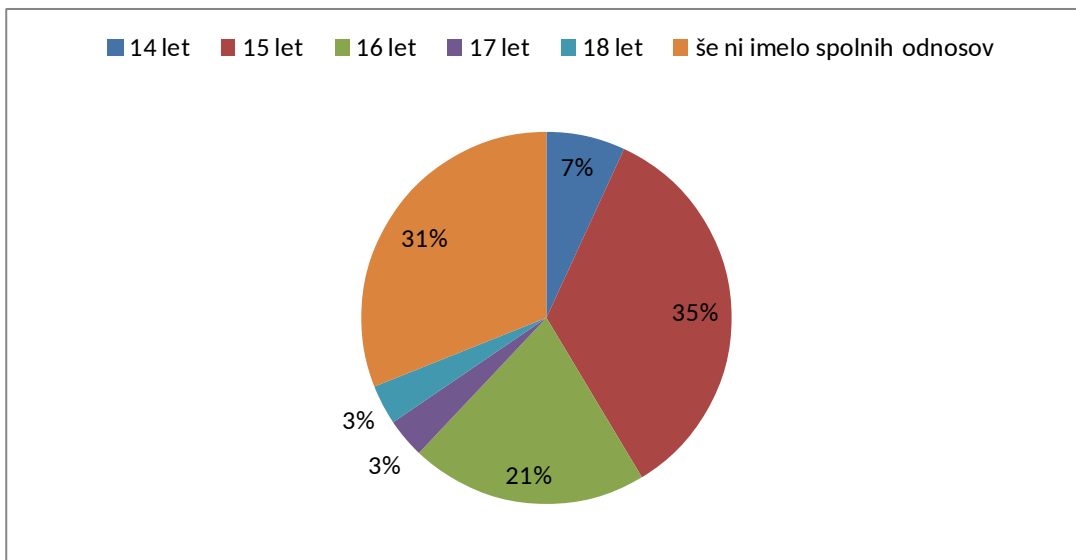
Razlaga grafa: Anketirale sva 31 srednješolcev 2. letnikov, od tega je več kot polovica dijakov starih 16 let, 20 odstotkov jih je starih 17 let in 12 odstotkov 18 let.

Graf št.:3 : Kako pogosto ste povprečno imeli spolne odnose v zadnjih 6 mesecih oziroma ali jih že imate:

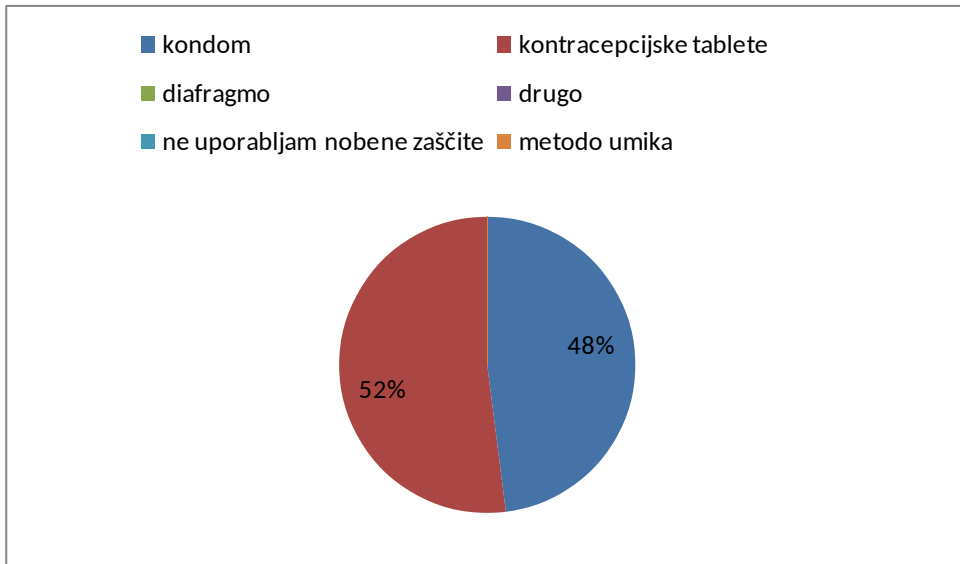
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da več kot ena četrtna srednješolcev, oz. 29% še ni imela spolnih odnosov. In isto takšno število ima spolne odnose nekajkrat tedensko. Malo manj od ene četrtnine ima spolne odnose nekajkrat mesečno, to je 23%. In ostalih 19% dijakov jih ima zelo redko.

Graf št.:4 : Če ste že imeli spolne odnose, koliko ste bili stari pri prvem spolnem odnosu:

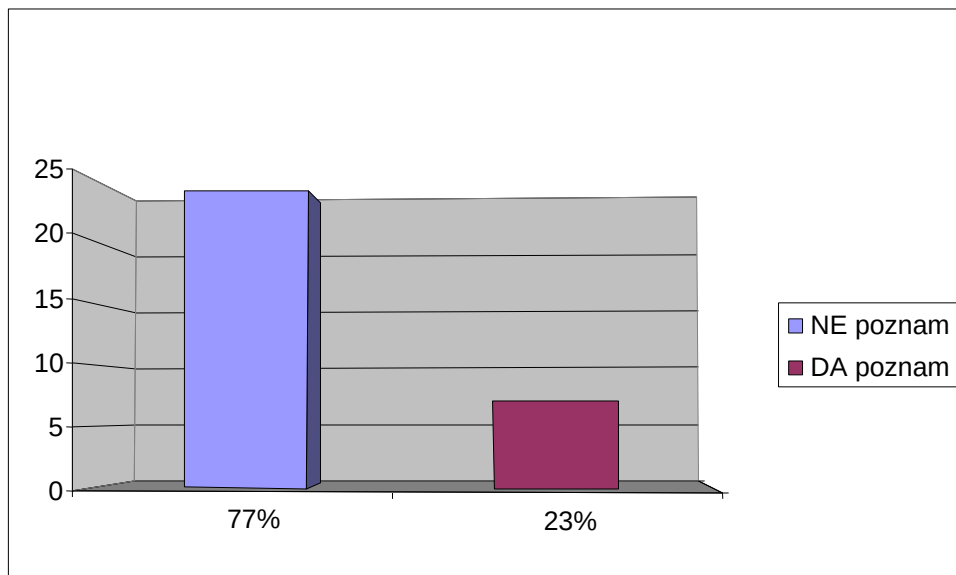
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da je imelo 7% anketirancev spolne odnose že pri 14 letih. Zelo presenetljivo je, da je imela že malo več kot ena tretjina in sicer 35% anketirancev spolne odnose pri 15 letih. Ter 21% pri 16 letih. Od tega samo 3% pri 17 in 18 letih, zaradi tega, ker je starostna meja anketirancev približno 16 let. Ter isto tako malo več kot ena tretjina, 31% še ni imelo spolnih odnosov.

Graf št.: 5: Kakšno vrsto zaščite uporabljate pri spolnem odnosu:

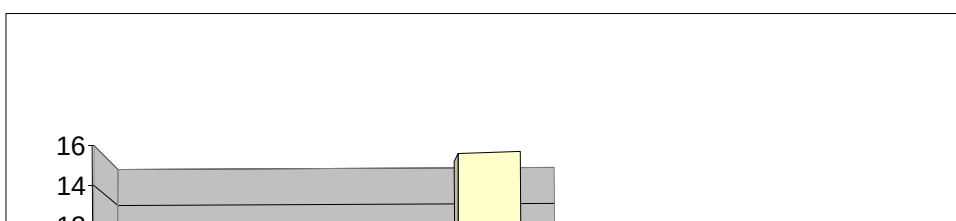
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da je na vprašanje katero zaščito uporabljajo pri spolnem odnosu, največ anketirancev odgovorilo, da uporabljajo kontracepcijske tablete in takoj za tem vsi ostali, da uporabljajo kondom. Kar je pravilno, saj sta najzanesljivejši metodi. Nihče od njih pa ne uporablja diafragmo, metodo umika ali celo nobene zaščite.

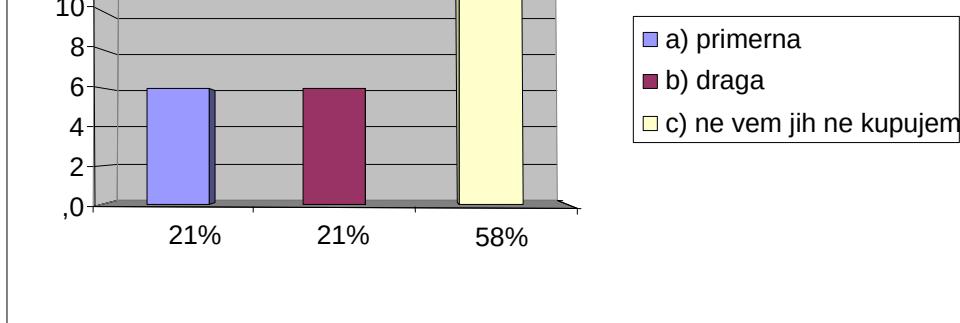
Graf št.: 6: Ali še poznate kakšen drug način zaščite, razen tistih navedenih v zgornjem vprašanju:

Razlaga grafa: Na vprašanje ali še poznajo kakšen drug način zaščite, razen tiste navedene v zgornjem vprašanju, je presenetljivih 23% dijakov naštel, da še poznajo kontracepcijske obliže, injekcije, maternične vložke, naravno metodo zaščite in spermicide v obliki pen ali gela. Medtem ko ostalih 77% ne pozna nobene druge metode zaščite.

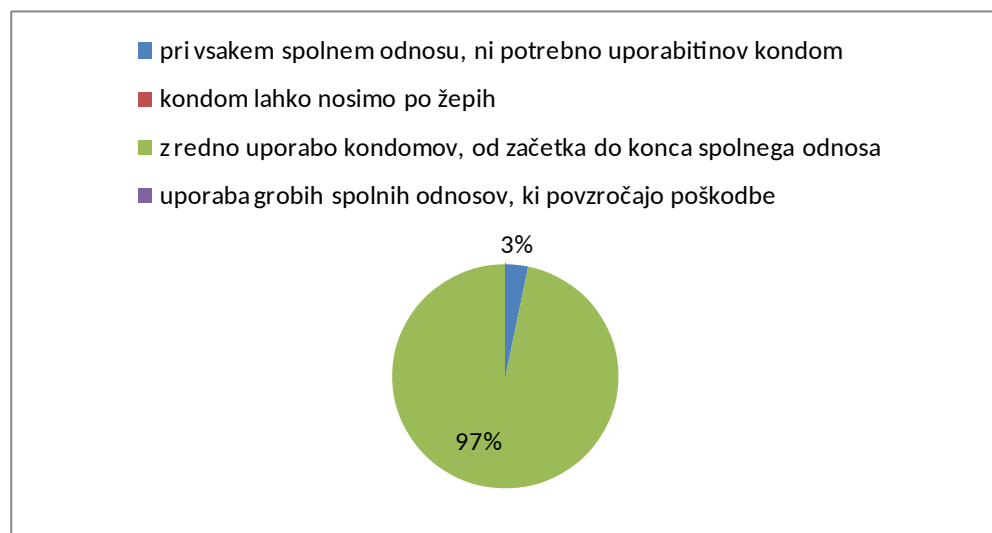
Graf št.: 7: Kakšna se vam zdi cena kondomov:

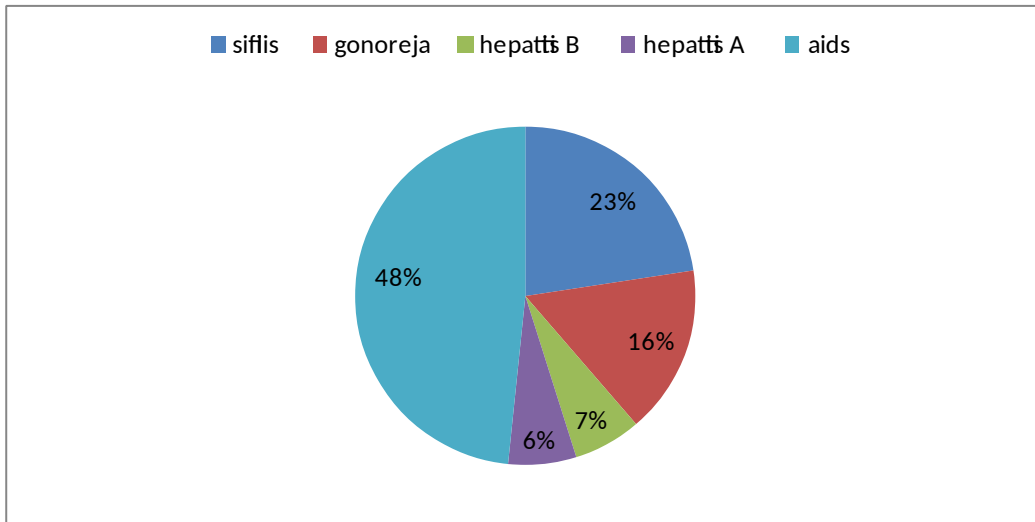
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da več kot polovica dijakov ne kupuje kondomov, zato ne ve cene in sicer 58%. Medtem ko je odstotek med primerno in predrago ceno enak in sicer 21%.

Graf št.: 8: Kako naj bi po Vašem mnenju potekala varna spolnost:

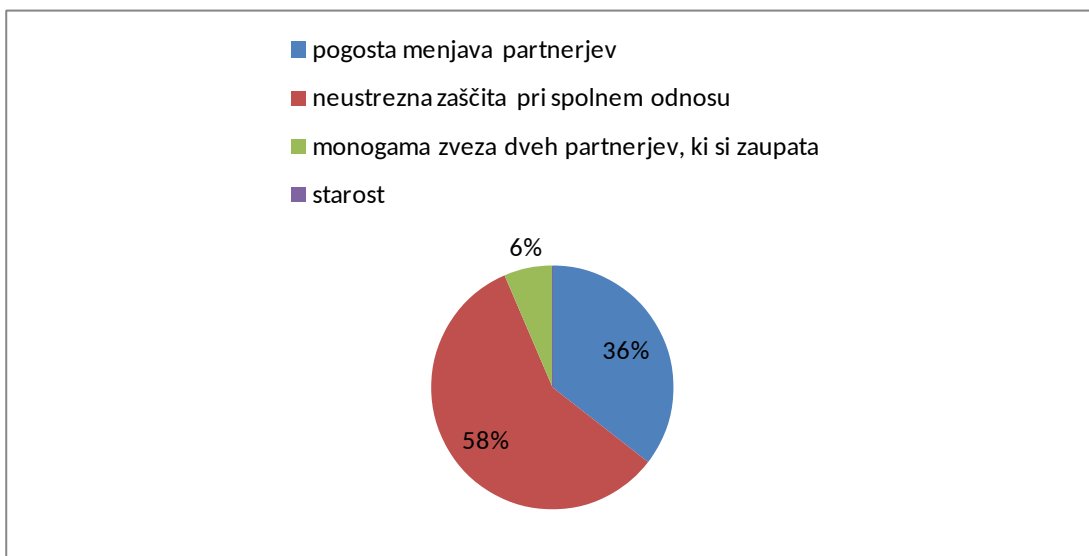
Razlaga grafa: Na vprašanje kako naj poteka varna spolnost je 97% dijakov odgovorilo pravilno, da uporabljajo redno kondom od začetka do konca spolnega odnosa. Iz tega je razvidno da je večina pravilno informirana o varni spolnosti. Ostali 3% pa menijo, da ni potrebno uporabiti nov kondom. Nihče od anketirancev pa se ne strinja z tem da kondom nosimo po žepih ter uporabljamo grobe spolne odnose, ki povzročajo poškodbe kože, površine nožnice ali celo krvavitve.

Graf št.: 9: Katere od naštetih bolezni se prenašajo predvsem s spolnimi odnosi:

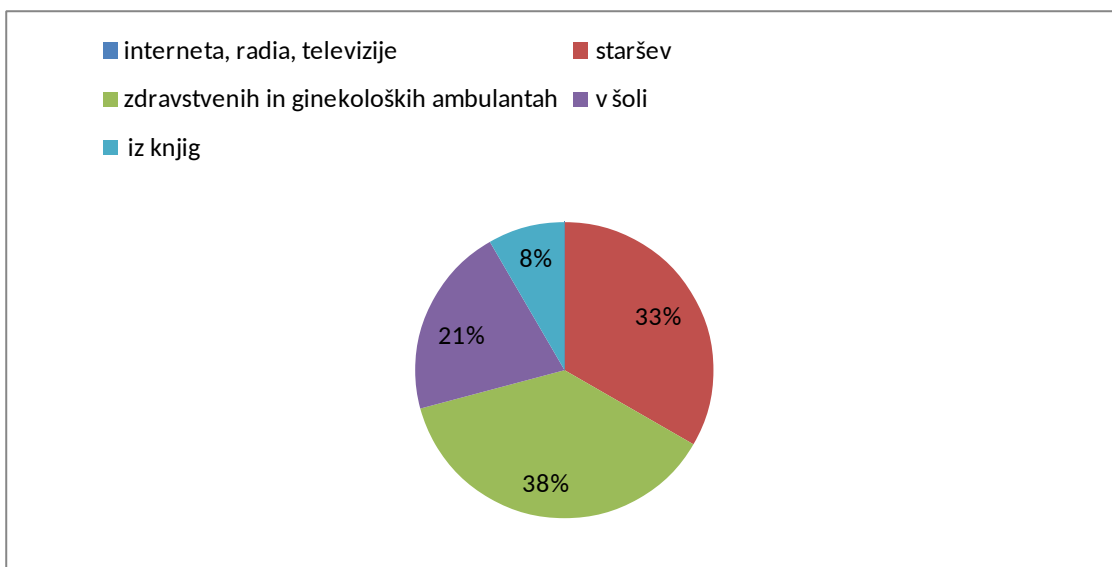
Razlaga grafa: Na vprašanje katere bolezni se prenašajo predvsem s spolnim odnosom, je večina odgovorila napačno, saj je približno polovica anketirancev obkrožila aids, ki se lahko prenaša tudi z okuženo krvjo in z matere na otroka. Tudi hepatitis A in hepatitis B se prenaša na več načinov, ne samo s spolnimi odnosi. Torej je več kot polovica dijakov odgovorila napačno. Pravilna rešitev je sifilis, kar je obkrožilo 23% in gonoreja, kar je obkrožilo 16%.

Graf št.: 10: Kaj po vašem mnenju zveča tveganje za okužbo s spolno prenosljivimi boleznimi:

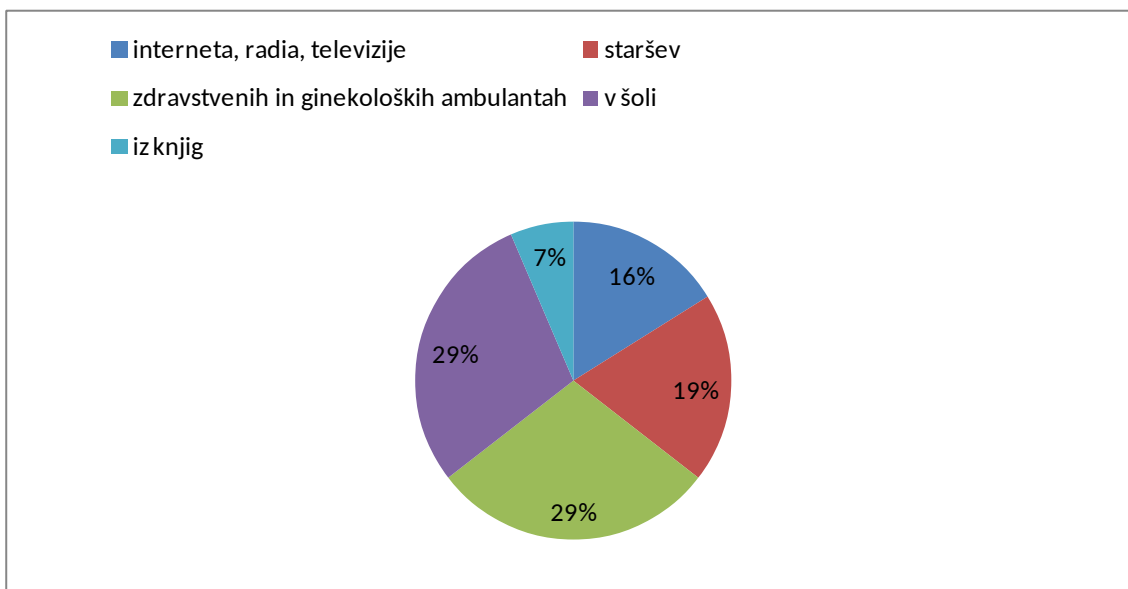
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da je na to vprašanje večina odgovorila pravilno. Saj se več kot polovica anketirancev, 58% strinja, da okužbo zveča neustrezna zaščita pri spolnem odnosu. Ter 36% ,da okužbo zveča tudi pogosta menjava partnerjev. Okužbe pa ne zveča monogama zveza dveh partnerjev. Odgovor starost pa ni nihče obkrožil, saj to tudi nima nobenega vpliva na tveganje za okužbo.

Graf št.: 11: Od kod ste pridobili informacije o zaščiti pred nezaželeno nosečnostjo:

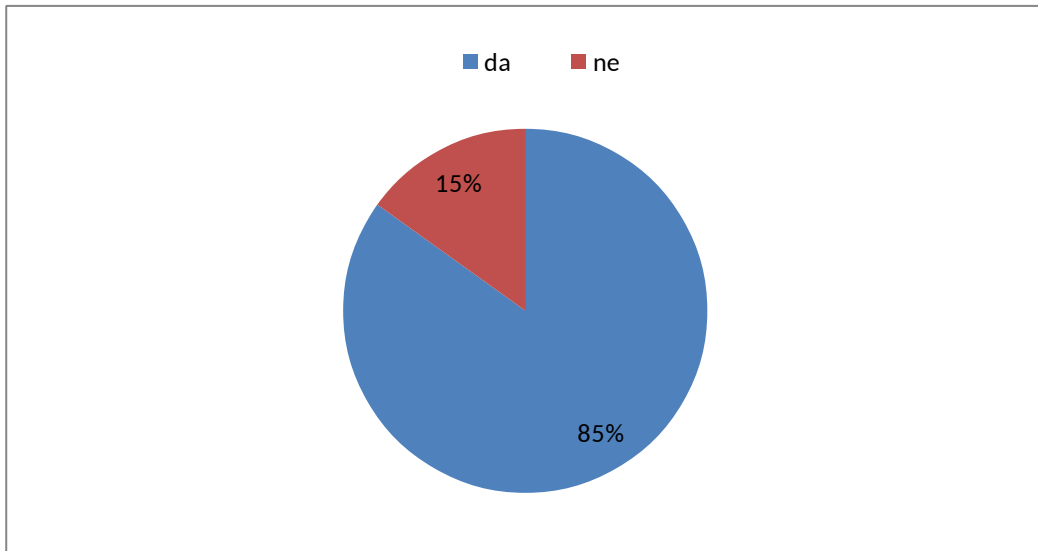
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da je večina anketirancev informacije o nosečnosti pridobila iz zdravstvenih in ginekoloških ambulant in sicer 38%, na drugem mestu od staršev in sicer 33%, na tretjem mestu je šola z 22% in nekaj informacij so pridobili iz knjig in sicer 8%. Medtem ko interneta, radia in televizije nihče ni obkrožil.

Graf št.: 12: Ter od kod informacije v zvezi z spolno prenosljivimi okužbami:

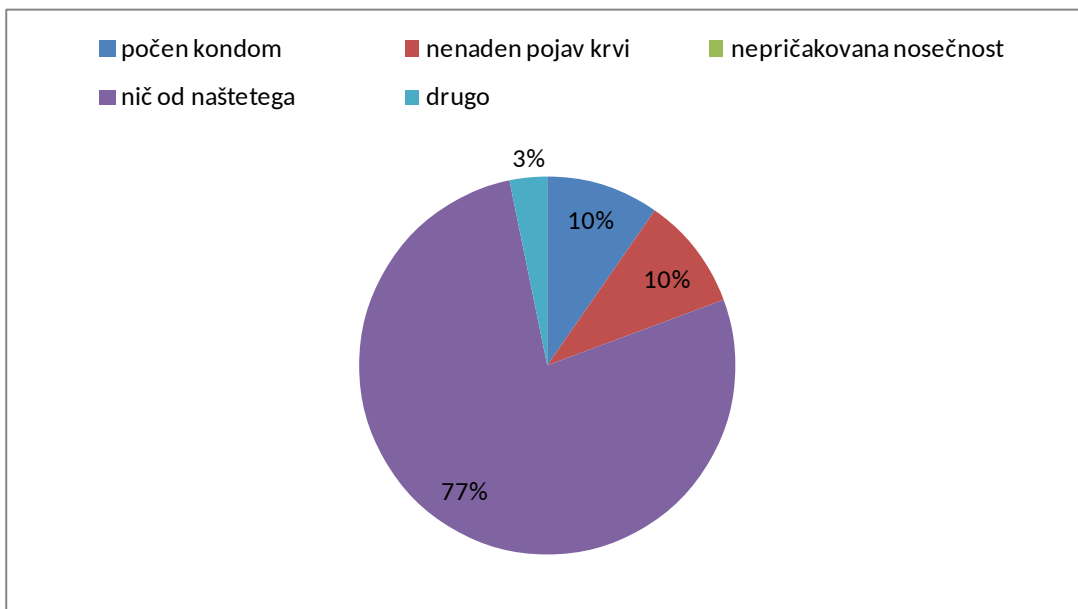
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da je večina anketirancev informacije o spolno prenosljivih boleznih pridobila v šoli in zdravstvenih ter ginekoloških ambulantah, to je 29%, kar je razumljivo. Nato od staršev in sicer 19%, 16% iz interneta, radia ali televizije. Ter 7% iz knjig.

Graf št.: 13: Ali menite da se dovolj pogosto pogovarjamo o spolnosti:

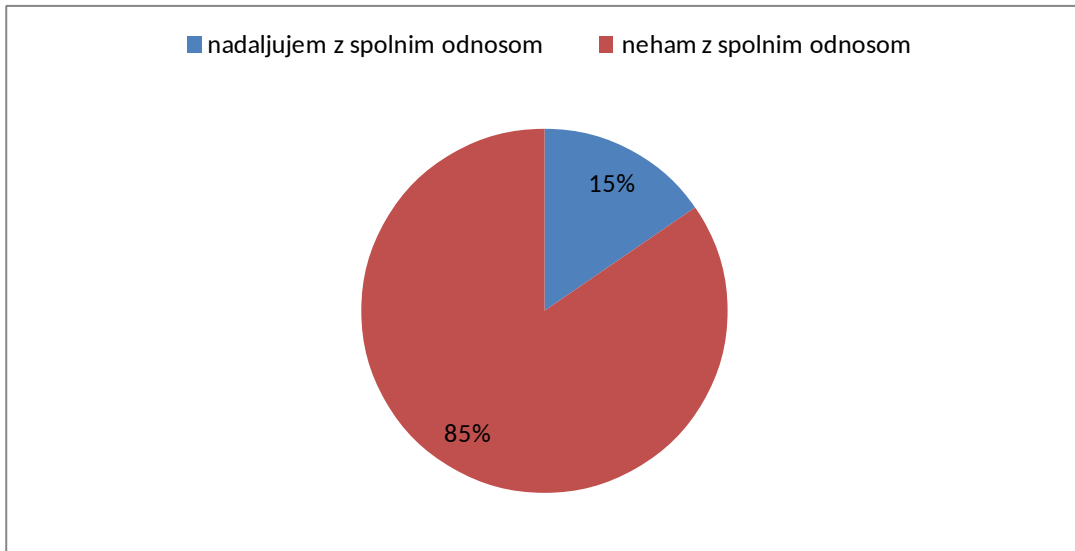
Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da večina meni, da se dovolj pogosto pogovarjamo o spolnosti, 85%, zato ker mladostniki začnemo z njo zelo hitro, nekateri menijo da tudi zato ker so odprte osebe, ali pa zato, ker je za njih to vsakdanja tema, ter ker jih dovolj obveščajo o tem. Medtem ko ostalih 15% tega ne meni, zato ker so nekateri sramežljivi in ne upajo vprašati in zaradi tega ker nikoli ne veš dovolj o tej temi, ter ker še zmeraj prihaja do nezaželene nosečnosti.

Graf št.: 14: Označite, če ste že kdaj naleteli na katero izmed težav pri spolnem odnosu:

Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da 77% anketirancev ni naletelo na nobeno težavo pri spolnem odnosu. Ostalih 10% je naletelo na nenaden pojav krvi in enako toliko na počen kondom. Pod drugo je odgovor bil, nepričakovana nosečnost, ampak citiram: »sem hitro delovala in rešila problem«.

Graf št.: 15: Ste na začetku spolnega odnosa in opazite da niste zaščiteni, kaj naredite:

Razlaga grafa: Iz grafa je razvidno, da bi večina delovala pravilno in nehala z spolnim odnosom, saj povzroča tveganje, in sicer 85%. Medtem ko ostalih 15% bi nadaljevalo s spolnim odnosom, saj jim je verjetno, da se ne bo nič zgodilo.

4. Zaključek

Odločitev za spolno življenje je odgovorno in obenem tvegano dejanje, tega se zavedajo tudi anketiranci-dijaki SZKŠ, zlasti tista ena četrtnina, ki spolnih odnosov še ni imela. Zato morava najino prvo hipotezo, ki se

glasi:» **Na SZKŠ v 2. letnikih še ni 1/4 imela spolnih odnosov**« potrditi. Čeprav morava po resnici povedati, sva zelo presenečeni, saj sva mislili, da večina še ni imela spolnih odnosov. Ampak rezultati so pokazali, da večina začne že zelo zgodaj z spolnimi odnosi.

Prav tako je tvegano dejanje, če so mladi pomanjkljivo seznanjeni s pomenom in možnostmi zaščite pred neželjeno nosečnostjo ter spolno prenosljivimi boleznimi, čeprav so prepričani, da o spolnosti in zaščiti vedo dovolj (graf.:13). Nezaščiteni spolni odnosi in nezanesljiva kontracepcija lahko vodijo do neželene nosečnosti, ki pa se večinoma konča z umetno prekinitvijo (splavom), katerega imava tudi primer, graf 14. Zato morava najino drugo hipotezo, ki se glasi: »**Ali so pravilno obveščeni o varni spolnosti in boleznih?**« razveljaviti. Saj to dokazuje graf številka 6, ki razkriva, da večina pozna samo osnovne metode zaščite; graf številka 9, ki razkriva, da od naštetih boleznih polovica dijakov pozna samo aids, pa še tega slabo, saj menijo da se prenaša samo z spolnim stikom, čeprav se tudi na druge načine, ter graf številka 15, ki razkriva, da bi kljub temu da niso zaščiteni, nadaljevali s spolnim odnosom. Nad temi rezultati, sva precej razočarani, saj sva mislili, da so lahko dijaki malo bolj odgovorni za svoje življenje.

Takšne stvari lahko privedejo do povečanega tveganja za okužbo s spolno prenosljivimi boleznimi in tudi povečanega tveganja za razvoj raka materničnega vratu in penisa. Zato menim, da bi se dijaki morali zaščititi pred:

1. neželjeno nosečnostjo,
2. spolno prenosljivimi boleznimi in
3. neplodnostjo.

To je mogoče doseči:

1. s hkratno uporabo zanesljive kontracepcije (denimo kontracepcijskih tablet) in kondoma hkrati,
2. z redno in pravilno rabo kondoma,
3. z zvestobo neokuženih partnerjev in rabo zanesljive kontracepcije,
4. s spolno vzdržnostjo, predvsem ko gre za kratkotrajne spolne odnose z različnimi partnerji, do stabilnega razmerja, ter pravilno informiranostjo.

*Da so mladi premalo informirani o spolnosti in spolno prenosljivih okužbah, je izpostavil tudi **državni sekretar na ministrstvu za zdravje dr. Ivan Eržen**: "Mladi, čeprav pomaga internet, ne dobijo ustreznih informacij. Zavedati se je treba, da spolnost ni le nekakšen biološki akt, ampak gre za odnos - to je odgovorna spolnost."*

5.Lastno mnenje

Menim, da bi morali bolj intenzivno izvajati programe, ki so namenjeni varni in zdravi spolnosti, da bi spolna vzgoja pripomogla k razumnejšim odločitvam in zmanjšanju stisk mladih. Saj kot opažam mladi

začenjajo zelo zgodaj z spolnostjo, kot pa pred nekaj leti. Zato menim, da je le premalo, to kar slišijo pri pouku biologije o zgradbi in delovanju spolnih organov. Dobro bi bilo, da bi bili že zgodaj deležni pravega izobraževanja, ki bi dvignil njihov raven znanja, jim pomagal oblikovati zdrava stališča in medosebne odnose.

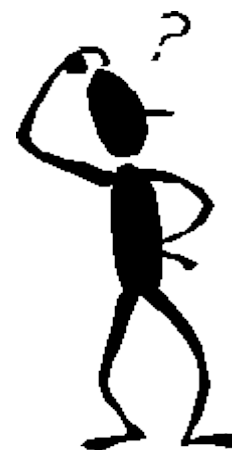
Prav tako menim, da je napaka v izvajanju teh programov, saj temeljijo na ustrahovanju mladih ali naštevanju raznih prepovedi. Dobro bi bilo da bi ti programi temeljili na sproščnem pogovoru in navajanju konkretnih informacij, ki so mladim lahko v pomoč.

Prav tako bi bilo lepo, če bi mlade po pošti vabili na izobraževanje o spolnosti, ki nebi potekalo v obliki predavanj, pač pa bi tam v manjši skupini, se med seboj pogovarjali in izmenjevali informacije mladi, in bi bilo nadzorovano od odrasle izobražene osebe v za to namenjeni smeri.

Ali pa bi lahko spolna vzgoja bila del šolskega programa. In zato bi država morala izoblikovati takšno politiko, kjer bi bila uveljavljena spolna vzgoja kot predmet. Saj je za mlade zelo pomembna.

Lahko bi pa tudi, dijaki v srednjih šolah podpisovali kodeks, ki bi jih zavezal k odgovorni spolnosti. Tako kot nas na zdravstvenih šolah zavezuje kodeks molčečnosti.

Ampak na tem področju, menim da še je potrebno veliko postoriti, preden bodo vsi spoznali spolno odgovornost. Ampak začetek je že v tem, da sva se lotili te seminarske naloge, mogoče pa bo kdaj prišla v roke kakšnega ministra, ki si jo bo prebral in tudi povzel kakšno idejo, ki bi pripomogla k temu, da bi začeli ravnati drugače.

Priloga: ANKETA

Spoštovani,

Sva dijakinji 4. D letnika in raziskujeva spolno aktivno življenje dijakov SZKŠ, ki je namenjena moškim in ženskam SZKŠ, pri predmetu Vzgoja za zdravje in socialna medicina s statistiko. Zato Vas vabiva, da si vzamete nekaj trenutkov časa in izpolnite vprašalnik.

Anketa je popolnoma anonimna. Reševanja nalog se lotite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. O rezultatih Vas obvestiva tekom šolskega leta. Hvala za sodelovanje.

1. SPOL: M / Ž

STAROST:

2. Kako pogosto ste povprečno imeli spolne odnose v zadnjih 6 mesecih oziroma ali jih že imate:

- a) jih še nimam
- b) zelo redko
- c) nekajkrat tedensko
- d) nekajkrat mesečno

3. Če ste že imeli spolne odnose, koliko ste bili stari pri prvem spolnem odnosu:

4. Kakšno vrsto zaščite uporabljate pri spolnem odnosu:

- a) kondom
- b) kontracepcijske tablete
- c) diafragmo
- d) drugo
- e) ne uporabljam nobene zaščite
- f) metodo umika (spolnega uda iz nožnice pred ejakulacijo)

5. Ali še poznate kakšen drug način zaščite, razen tistih navedenih v zgornjem vprašanju:

6. Kakšna se vam zdi cena kondomov:

- a) primerna
- b) draga
- c) ne vem, jih ne kupujem

7. Kako naj bi po Vašem mnenju potekala varna spolnost:

- a) pri vsakem spolnem odnosu ni potrebno uporabiti nov kondom
- b) kondom lahko nosimo po žepih
- c) z redno uporabo kondomov iz lateksa, vse od začetka do konca spolnega odnosa

d) uporaba grobih spolnih odnosov, ki povzročajo poškodbo kože, površine nožnice ter sluznične membrane in lahko povzročajo krvavitve

8. Katere od naštetih bolezni se prenašajo predvsem s spolnimi odnosi:

- a) sifilis
- b) gonoreja
- c) hepatitis B
- d) hepatitis A
- e) aids

9. Kaj po vašem mnenju zveča tveganje za okužbo s spolno prenosljivimi boleznimi (možnih več odgovorov):

- a) pogosta menjava partnerjev
- b) neustrezna zaščita pri spolnem odnosu
- c) monogama zveza dveh partnerjev, ki si zaupata
- d) starost

10. Od kod ste pridobili informacije o zaščiti pred nezaželeno nosečnostjo:

- a) interneta, radia, televizije
- b) staršev
- c) zdravstvenih in ginekoloških ambulantah
- d) v šoli
- e) iz knjig

11. Ter od kod informacije v zvezi z spolno prenosljivimi okužbami:

- a) interneta, radia, televizije
- b) staršev
- c) zdravstvenih in ginekoloških ambulantah
- d) v šoli

e) iz knjig

12. Ali menite da se dovolj pogosto pogovarjamo o spolnosti:

a) da

b) ne

ZAKAJ da/ne: _____

13. Označite, če ste že kdaj naleteli na katero izmed težav pri spolnem odnosu:

a) počen kondom

b) nenaden pojav krvi

c) nepričakovana nosečnost in s tem sproženje splava

e) nič od naštetega

d) drugo _____

14. Ste na začetku spolnega odnosa in opazite da niste zaščiteni, kaj naredite:

a) nadaljujem z spolnim odnosom, verjetno je da se ne bo nič zgodilo

b) neham z spolnim odnosom, saj povzročam tveganje

HVALA!